

Indberetning til Landhuusholdnings-Selska-
bet fra dets forhenværende Lærling
M. Poulsen.

Efter at have været Forpagter paa Sindsbhvile i Falkoneeralleen i 9 Aar, tager jeg mig herved den Frihed at meddele det høie Selskab saavel den Drivt jeg har fulgt, som de Erfaringer, jeg i den Tid har gjort, samt den Maade paa hvilken jeg er gaaet frem, for at gennemføre min Drivtsplan. Det høie Selskab bedes at undskylde at jeg ikke tidligere er fremkommet med denne Indberetning; Aarsagen hidrører ikke fra nogensomhelst Ligegyldighed fra min Side, men Grunden dertil er ene og allene den at jeg først ønskede at gennemføre en Drivtsplan, som allerede fra mine første Læreaar har været Maalet for alle mine Bestræbelser i denne Retning. Jeg tillader mig her fortelig at fremsætte denne Drivtsplan: nemlig en nøiagtig gennemført Bereddrift, hvori langsttraaet Sæd verler med Rodfrugter, eller alt hvad der kan tjene Besætningen til Underhold om Sommeren, det være sig enten Rug, Hvede, Billehavre eller Klover; alle Rodfrugterne, eller idetmindste Størstedelen af samme, blive opfodrede om Vinteren. Denne Plan har jeg søgt at gennemføre paa Eiendommen Sindsbhvile, som jeg forpagtede i Aaret 1843. Arealet er 16 Td. Land Ploieland, samt 2 Td. Land Hauge. Den aarlige Forpagtningsafgiøvt er 25 à 30 Rbd. pr. Td. Land; Afgiøvten har nemlig varieret noget formedelst Høeleve-

rancen, hvilken dog nu er fastsat til en bestemt Pengeafgiwt. Da jeg modtog denne Afsling fandt jeg Jorderne i en Tilstand, som man ikke skulde have ventet saa nær Hovedstaden; i flere Aar vare de forsoemte med Gjødning, omtrent det Halve laae i Græsleie; som Folge heraf og da Jorderne ere af en god Bonitet, havde alt Slags Ukrudt saaledes taget Overhaand, at jeg maatte gjøre Regning paa at hvad jeg saaede vilde kues af Ukrudt, hvilket desværre ogsaa indtraf. For at faae Jorden vel rensat, begyndte jeg at drive Kartoffelavlens saa temmelig i det Store efter mit Areal; og jeg maae tilstaae at det lykkedes overmaade vel, hvilket jeg kan takke den høiagtede Forpagter Bødenhoff paa Bidstrup Ladegaard for, hos hvem jeg tilbragte mine tvende første Læreaar under Landhuusholdnings-Selskabets Tilsyn. Der saaes en Bereldrivt, som var i sin Orden forbunden med Kartoffeldyrkning i det Store; jeg fulgte saa vidt jeg kunde i et og alt, hvad jeg havde lært hos denne indsigtsfulde Landmand. Dette i Forbindelse med den theoretiske Underviisning jeg erholdt paa Institutet Frysendal, er det, som bestandig har ledet mig ved mine Foretagender. Jeg lagte det første Foraar $\frac{1}{3}$ af Marken med Kartofler; da jeg var nødt til at tage det lidt overtvert, pløiede jeg Grønjord, som havde ligget i 3 Aar, i April Maaned, flatgjødede den og lagde Kartoflerne i Mai, og avlede efter Omstændighederne meget tilfredsstillende. Det havde vel nu været baade det rigtigste og fordelagtigste at opfodre alle Kartoflerne, men det var mig ikke muligt, da jeg af Mangel paa Driwtscapital ikke

havde saa stor en Besætning, som jeg burde have; jeg folgte altsaa endeel af Kartoflerne og for at drøine noget paa dem jeg havde tilbage, anlagte jeg mig et lidet simpelt Dampfogeri, som jeg dog godt funde hjælpe mig med, og kogte Kartoflerne hele Vinteren til mine 9 Malkøer, hvilke ved dette Foder gave baade rigelig og god Mælk; men da Brænde og Torv var for var her ere blevne dyrere og dyrere, har jeg senere opgivet denne Fodringemaade. Andet var lagde jeg baade Kartofler og plantede Kaalrabi; det var et meget gunstigt var for disse sidste og jeg avlede circa 300 Edr. paa Ed. Land. Jeg fodrede min Dvægbesætning hele Efteraaret med den meget saftfulde Top, og om Vinteren fodrede jeg med Kaalrabien, omtrent 2 Edr. dagligen til 9 Køer, og fandt mig saa vel tilfreds med denne Fodring og havde saa god Fordeel deraf, at jeg indsaae at jeg burde holde mig til denne fordeelagtige Plante. Jo senere jeg lærte denne Køes Fordeelagtighed at kjende, og tillige Tid efter anden lærte dens lettere Dyrkningsmaade og Conserveringen om Vinteren, desto bedre maatte jeg synes om den; hvad Conserveringen angaaer, da er det en temmelig almindelig udbredt Mening, at den i det sidste kan holde sig til noget ind i Marts Maaned og at den, om den end ikke til den Tid er raadnet, saa indeholder den efter den Tid ikke nogen Næring af Betydning. Denne almindelige Mening vover jeg dog at modsig; jeg har forsøgt at overvintre Kaalrabi paa forskjellig Maade, deels ved at bedække dem med Tang, deels ved at lægge dem i et Skuur og deels ved at lægge

dem i Batterier ude paa Marken ligesom Kartoflerne; denne sidste Maade er efter min Erfaring den bedste og jeg har nu i 5 Aar bevaret min Kaastrabi saaledes indtil ind i Mai.

Da det formedelst Kartoffelsygdommen ikke længer kunde betale sig at dyrke Kartofler, indførte jeg i deres Sted i min Driwt Turnips og Kunkelroer. Jeg har saaledes bestandig i de sidste 4 Aar plantet og besaaet 4 Tdr. Land, undertiden lidt mere, med disse 3 Slags Rodfrugter; og jeg kan forsikre at jeg endnu ikke har dyrket nogen Slags Sæd i Marken, som har betalt sin Plads bedre end Rodfrugter; ikke engang Kartoflerne har i den bedste Tid kunnet maale sig med dem, i det mindste ikke paa min Apling. Man taler meget om at Markens Beplantning med Rodfrugter er kostbar, men vil man tage Udsæden af langstraet Sæd med i Beregningen, vil jeg paatage mig at beplante en Tønde Land med Rodfrugter endog saa for billigere Kjøb, end man kan tilsaae den med Byg; vel er det sandt at de fordre endeel Arbeide om Sommeren, naar de skal renses og holdes fri for Ukrudt, hvilket er aldeles nødvendigt, men saa maa man ogsaa see hen til det større Udbytte de give, og tillige maa man vel mærke sig at de fordre ingen Tærstøen. Den væsentligste Grund, man kan anføre for at Rodfrugter ikke med Fordeel kan dyrkes paa alle Jorder er vel den, at de fordre en stærk Gjødningskraft; dette er rigtignok Tilfældet, men saa mener jeg man maa begynde i det Smaa og efterhaanden som man fodrer dem op for-

mere sin Dvægbesætning, hvorved man da ogsaa kan gjøde bedre. Med Hensyn til Fodringen, da har jeg lagt Mærke til at Kaalrabien giver god feed Melk og guul tyk Fløde; til Fedning derimod er den ikke saa god, da Kjødet bliver noget guulagtigt, hvilket Slagterne ikke synes godt om. Turnipsen derimod er fortrinlig hertil, hvilket ogsaa passer meget godt, da man derved kan faae den opfodret førend dens Tid er omme; den kan nemlig ikke med Fordeel overvintres længer end til noget ind i Februar; jeg har vel flere Gange forsøgt paa at conservere den til April, og tilsyneladende lykkedes det ogsaa, men ved at skjære den over, fandt jeg ikke andet end en tynd Skal, indenfor hvilken der ikke var andet end tørre henvisnede Trevler uden al Saft og Kraft. Kunkelroen er god baade til Malkesøer og Fedefreature, men da den, under lige Forhold, ikke giver saa stort Udbytte, som de tvende andre, bør man dog foretrække hine; til Fedning af Sviin er den det bedste jeg endnu hidtil har kjendt.

Min Erfaring i denne Retning tillader jeg mig herved at fremsætte. Jeg satte henad Efteraaret 1851 7 Grise af almindelig Race paa Stie; i Førstningen fodrede jeg dem med Blade af Kunkelroen, som jeg plukkede af; disse vare de meget begjærlige efter, da de ere sprøde og saftfulde; dernæst kogte jeg Kunkelroer og gav dem samme i Forening med Vandet, hvori de vare kogte; hermed vedblev jeg indtil hver Griis havde

fortæret $3\frac{1}{2}$ Td., hvorpaa jeg tilsidst gav hver af dem $3\frac{1}{2}$ Skpr. Erter, for som jeg troede at fastne paa Flæsket. Ved Juletid, da de vare 7 Maaneder gamle, slagtede jeg dem og da veiede de hver omtrent 7 P^o; Flæsket folgte jeg til Bekjendte, hvorved jeg da havde Leilighed til at erfare at de vare meget godt fornøiede med samme, da det var meget velsmagende; jeg har derfor god Grund til at anbefale denne Fodningsmaa-
de, da den saavel giver gode Vare som det er et billigt Fodningsfoder, særdeles naar man regner, hvor-
mange Kunkelroer man kan avle paa en Tønde Land. Jeg har gjort et lidet Forsøg paa at fede Creature med Turnips i Forbindelse med Oliefager, men her-
med er jeg endnu ikke kommet til noget rigtigt Resultat og kan derfor ikke berette noget udførligere desan-
gaaende. —

Jeg troer herefter at burde omtale paa hvad Maade jeg er gaaet frem med at forskaffe mine Køer en saavel tidlig som kraftfuld Græsning, hvilket er meget vigtigt i denne Egn, da Græsfløde og Mælk give, især tidligt paa Foraaret, et godt Udbytte; her-
til benyttede jeg Rug; dens Brug som Staldfodring er bekjendt nok, men da jeg fandt, og dette vil vistnok ogsaa enhver Landmand indrømme, at den Tid, som forløber imellem at den er saa lang at den kan flaaes, til den Tid da den er ved at sfride ud, er meget kort, og at den efter at være sfredet ud, kun yder et meget daarligt Fodringsmiddel, saa foretrak jeg at græsse den af paa Marken; herved havde jeg den

dobbelte Fordeel, at jeg kunde benytte den tidligere end ellers og desforuden drage Nytte af alle de store og brede Blade, som i modsat Fald for en Deel vare gaaede tabte.

Jeg er vis paa at denne Methode vilde være fordeelig i ethvert godt Avlsbrug; hvor jeg saaledes havde afstøret Rugen, pløiede jeg Jorden og beplantede den henad Sommeren med Rodfrugter, hvorved jeg fik tvende Afgrøder af et og samme Stykke Jord i et Aar. Jeg kan med Sandhed sige at jeg var den første, som her paa Eggen begyndte med denne Græsningsmaade og Alle meente at det var en af de Ting, som sidst vilde betale sig; nu seer jeg at det er temmelig almindeligt, og de, som før havde meest at udsætte derpaa, ere nu de ivrigste til at benytte denne Fremgangsmaade.

Til Slutning kan jeg ikke undlade atter at takke det høie Selskab for de Kundskaber, jeg under dettes Tilsyn har erhvervet mig i mine Læreaar; thi jo længere jeg kommer frem i Tiden, jo flere Erfaringer jeg gjør, og jo større Vanskeligheder jeg har maattet kæmpe imod, desnomere maae jeg erkjende, at uden denne Vejledning vilde jeg aldrig have bragt det syn-derligt vidt i Landvæsenet.

Skulde det høie Selskab finde sig tilfredsstillet ved de Erfaringer, jeg her fortellig har forsøgt paa at fremstille og skulde det senere hen ønske yderligere Op-